

INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE – FICHE Nr. 116

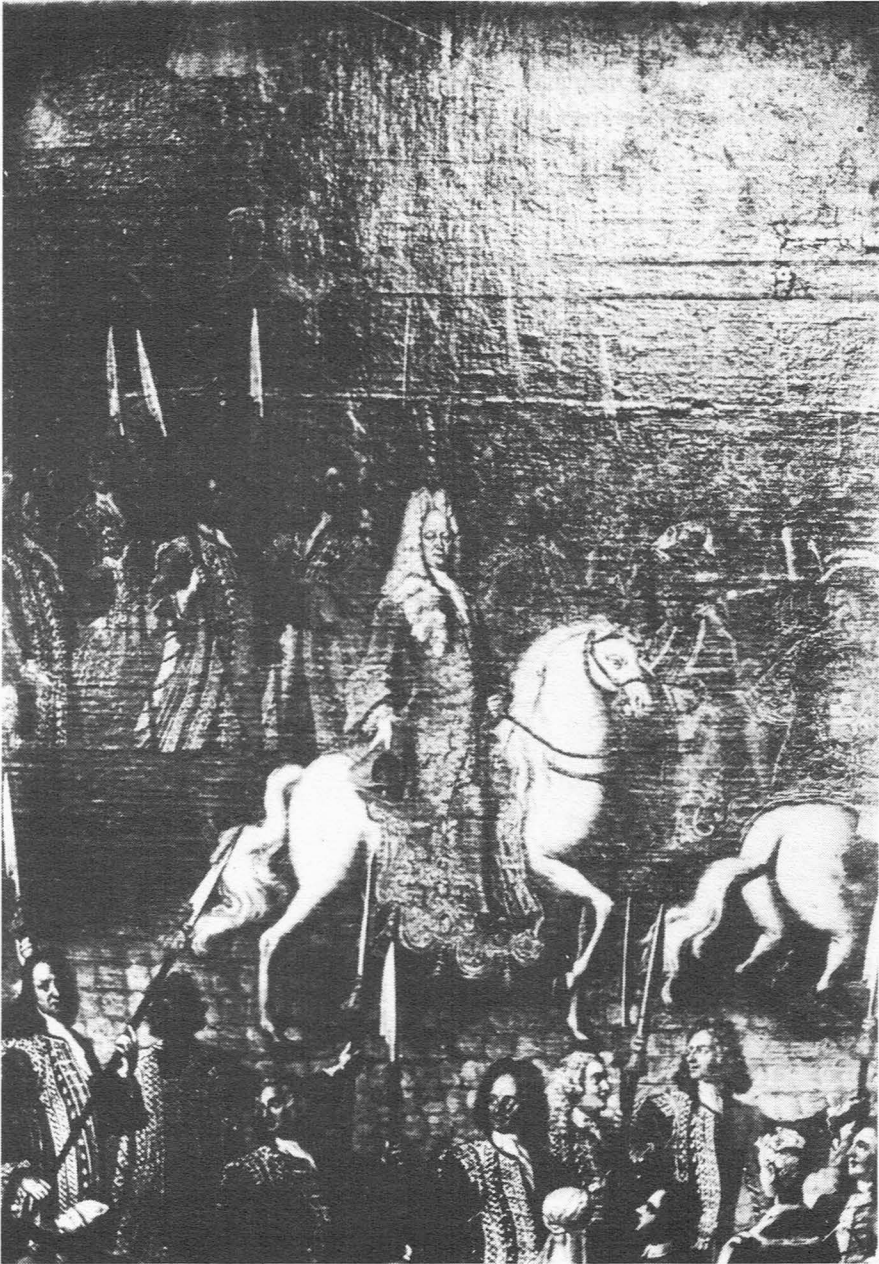
Op 10 augustus 1899 stelde Alfons Van Werveke, in het Nederlands, in de rubriek “Schilderijen – Oudheidkundig Museum, nr. 1884 – XVIIIe eeuw (1718-1728)” een fiche op over de

INHULDIGING VAN KAREL VI, Keizer der Romeinen, als Graaf van Vlaanderen, te Gent, den 18 October 1717.

Den 13 Maart 1718 “heeft den schilder Sieur Joannes Baptiste van Volxsom hem verbonden (tegenover de Staten van Vlaanderen)... te maecken eene schilderije representerende volghens de schitse daervan ghesien, den theater de staken ende alle de embellisementen op de vrijdachmarct der stadt ghendt ten tijde ende tot het effectueren de huldijnghe [in naam van] sijne keijserlicke ende Catholijcke Majesteijt [gedaan door] haere Excellentie den heere Marquis De Prie met gans de suite vande heeren gheestelicke, Cavalliers, ende ghedeputeerde te peerde gheschildert naer het leuen, emmers op den voedt maniere ende groote soo als is de schilderije vande huldinghe van... Carel den tweeden [door F. Duchastel, 1668] ende dit voor de somme van drie duijsent guldens courant gelt onder voordere conditien dat den seluen van volxsom sonder voordere recompense aen jder heere ghedeputeerden composerende de vergaederijnghe vande heeren geestelicke ende leden sal inleveren ende ter handt doen sijn Portraict sullende moghen behauden mitsgaders reserueren tsijnnen prouffijte de portraicten van alle de heeren soo gheestelicke, noble, als ghedeputeerde vande subalterne Corps buijten de gonne seance nemende ter vergaderijnghe... (1)”.

De schilderij, waarvan wij hier een klein deel afbeelden met den markies van Prié, omringd door zijne adellijke wacht van Hellebaardiers, stelt de Vrijdagsmarkt voor, op het oogenblik dat de ruitersstoet aankomt om het derde en laatste deel van de inhuldiging aan te vangen. Langs den kant van het Toreken bemerkt men de prachtige verhevenheid door den meester schrijnwerker Jacob Colin ontworpen en uitgevoerd (2), in het midden der markt het standbeeld van Keizer Karel, te dier gelegenheid door J.-B. van Helderbergh wat opgeknapt (3), op de vier hoeken de reusachtige piramiden, welke 's avonds en de twee volgende avonden moesten dienen tot de verlichting. Behalve vóór de verhevenheid is de markt vol nieuwsgierigen. Op den voorgrond, rechts van den aanschouwer, bemerkt men Jacob Colin, met een werkman, die de teekening van de verhevenheid ontrolt, en nog meer rechts een ruiter, die hoogst waarschijnlijk den schilder voorstelt. Op het tweede plan rijdt de optocht;

(1) Rijksarchief te Gent. *Staten van Vlaanderen*, nr 677. f° 167. – (2) *Idem*, nr 1891, f° 34. – (3) *Idem*, nr 1891, f° 30.

Inhuldiging van Karel VI. Fragment uit het groot schilderij dat hangt in de Troonzaal van ons Stadhuis. (Foto Stadsarchief).

het hoofd, gevormd door eene afdeeling keizerlijke ruitery met zes trompetters en cimbaalspeler, heeft zich reeds in den hoek vóór den Wolf (Lakenmetershuis) geschaard; de zes trompetters en de cimbaalspeler der stad, in hun zwart met wit versierd pak, zijn er vóór geschaard (4). J.-B. van Volxsom (1679-1732) werd ten jare 1706 in de nering der schilders aanvaard (5). Volgens Siret is hij een leerling van R. van Auden-Aerde. Weinig schilderijen zijn van hem bekend : de *Inhuldiging* is zijn beste werk (H. 3,42 m.; B. 5,62 m. doek). Toen hij er reeds zes jaren aan had gearbeid, was hij ontmoedigd, daar hij bemerkte, dat zijn loon veel te klein zou wezen. Aangemoedigd door een belofte van meerdere toelage, werkte hij verder en leverde het stuk eerst in Augustus 1728 (6). Het werd door zijne collega's, Ignatius de Beckers en Hendrik Matthijs, onderzocht en "weerdich bevonden tot de somme van ses duysent vijft hondert guldens courant. (7)". De Staten van Vlaanderen betaalden hem boven de bepaalde 3000 gln een toelage van 1600 gln courant voor het overwerk (8). Hoewel van Volxsom de schilderij van Duchastel tot voorbeeld moest nemen, is hij er, door het te zeer betrachten van de gelijkenis der portretten, verre beneden gebleven : het doek laat vooral te wenschen aan eenheid.

(4) *Relation de l'inauguration de... Charles VI.* (Gand, Aug. Graet, 1719). — (5) Stadsarchief. *Register van de Schilders.* — (6) Rijksarchief. *Staten van Vlaanderen*, nr 736, f° 62. — (7) *Idem*, nr 736, f° 68. — (8) *Idem*, nr 736, f° 58.